

Закон України Про засади державної мовної політики

Стаття 1. Визначення термінів

1. Терміни, використані в цьому Законі, вживаються у такому значенні:

державна мова - закріплена законодавством мова, вживання якої обов'язкове в органах державного управління та діловодства, установах та організаціях, на підприємствах, у державних закладах освіти, науки, культури, у сферах зв'язку та інформатики тощо;

мовна група - група осіб, що проживає в Україні, яка має спільну рідну мову;

мовна меншина - група осіб, що проживає в Україні, яка має спільну рідну мову, що відрізняється від державної мови, та яка за своєю чисельністю менша, ніж решта населення держави;

регіональна мовна група - група осіб, що проживає у певному регіоні (населеному пункті), яка має спільну рідну мову;

регіон - окрема самоуправна адміністративно-територіальна одиниця, що може складатися з Автономної Республіки Крим, області, району, міста, селища, села;

регіональна мова або мова меншини - мова, яка традиційно використовується в межах певної території держави громадянами цієї держави, які складають групу, що за своєю чисельністю менша, ніж решта населення цієї держави, та/або відрізняється від офіційної мови (мов) цієї держави;

територія, на якій поширена регіональна мова, - територія однієї або кількох адміністративно-територіальних одиниць України (Автономної Республіки Крим, області, району, міста, селища, села), де регіональна мова є засобом комунікації певної кількості осіб, що виправдовує здійснення різних охоронних і заохочувальних заходів, передбачених у цьому Законі;

рідна мова - перша мова, якою особа оволоділа в ранньому дитинстві;

мови національних меншин - мова меншини, що об'єднана спільним етнічним походженням.

Стаття 2. Завдання державної мовної політики

Державна мовна політика в Україні має своїм завданням регулювання суспільних відносин у сфері всеобщого розвитку і вживання української як державної, регіональних мов або мов меншин та інших мов, якими користується населення країни в державному, економічному, політичному і громадському житті, міжособовому та міжнародному спілкуванні, охорону конституційних прав громадян у цій сфері, виховання шанобливого ставлення до національної гідності людини, її мови і культури, зміцнення єдності українського суспільства.

Стаття 3. Право мовного самовизначення

1. Кожен має право вільно визначати мову, яку вважає рідною, і вибирати мову спілкування, а також визнавати себе двомовним чи багатомовним і змінювати свої мовні

уподобання.

2. Кожен незалежно від етнічного походження, національно-культурної самоідентифікації, місця проживання, релігійних переконань має право вільно користуватися будь-якою мовою у суспільному та приватному житті, вивчати і підтримувати будь-яку мову.

Стаття 4. Законодавство України про мови

1. Законодавство України про мови складається з Конституції України, Декларації прав національностей України, цього Закону, законів України "Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин", "Про національні меншини", "Про ратифікацію Рамкової конвенції Ради Європи про захист національних меншин" та інших законів України, а також міжнародних договорів, що регулюють питання використання мов, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Основи державної мовної політики визначаються Конституцією України, а порядок застосування мов в Україні - виключно цим Законом, з норм якого мають виходити інші правові акти, що визначають особливості використання мов у різних сферах суспільного життя.

2. Якщо чинним міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені в законодавстві України про мови, то застосовуються норми, які містять більш сприятливі положення щодо прав людини.

Стаття 5. Цілі та принципи державної мовної політики

1. Державна мовна політика України базується на визнанні і всебічному розвитку української мови як державної і гарантуванні вільного розвитку регіональних мов або мов меншин, інших мов, а також права мовного самовизначення і мовних уподобань кожної людини.

2. При здійсненні державної мовної політики Україна дотримується таких цілей і принципів:

1) визнання всіх мов, які традиційно використовуються в межах держави чи її певної території, національним надбанням, недопущення привілеїв чи обмежень за мовними ознаками;

2) забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території держави із створенням можливості паралельного використання регіональних мов або мов меншин на тих територіях і в тих випадках, де це є виправданим;

3) сприяння використанню регіональних мов або мов меншин в усній і письмовій формі у сфері освіти, в засобах масової інформації і створення можливості для їх використання у діяльності органів державної влади і органів місцевого самоврядування, в судочинстві, в економічній і соціальній діяльності, при проведенні культурних заходів та в інших сферах суспільного життя в межах територій, на яких такі мови використовуються, та з урахуванням стану кожної мови;

4) підтримання і розвиток культурних взаємин між різними мовними групами;

5) забезпечення умов для вивчення української мови як державної, регіональних мов або мов меншин, інших мов і викладання цими мовами з урахуванням стану кожної мови на відповідних рівнях освіти у державних і комунальних навчальних закладах;

6) сприяння здійсненню наукових досліджень у сфері мовної політики;

7) розвиток міжнародного обміну з питань, що охоплюються цим Законом, стосовно мов, які використовуються у двох або декількох державах;

8) поважання меж ареалу розповсюдження регіональних мов або мов меншин з метою забезпечення того, щоб існуючий або новий адміністративно-територіальний устрій не створював перешкод для їх розвитку;

9) застосування принципу плюрилінгвізму, за якого кожна особа в суспільстві вільно володіє кількома мовами, на відміну від ситуації, коли окремі мовні групи володіють тільки своїми мовами.

3. Держава сприяє розвитку багатомовності, вивченю мов міжнародного спілкування, насамперед тих, які є офіційними мовами Організації Об'єднаних Націй, ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій.

Стаття 6. Державна мова України

1. Державною мовою України є українська мова.

2. Українська мова як державна мова обов'язково застосовується на всій території України при здійсненні повноважень органами законодавчої, виконавчої та судової влади, у міжнародних договорах, у навчальному процесі в навчальних закладах в межах і порядку, що визначаються цим Законом. Держава сприяє використанню державної мови в засобах масової інформації, науці, культурі, інших сферах суспільного життя.

3. Обов'язковість застосування державної мови чи сприяння її використанню у тій чи іншій сфері суспільного життя не повинні тлумачитися як заперечення або применшення права на користування регіональними мовами або мовами меншин у відповідній сфері та на територіях поширення.

4. Норми української мови встановлюються у словниках української мови та українському правописі. Порядок затвердження словників української мови і довідників з українського правопису як загальнообов'язкових довідкових посібників при використанні української мови, а також порядок офіційного видання цих довідників визначаються Кабінетом Міністрів України. Держава сприяє використанню нормативної форми української мови в засобах масової інформації, інших публічних сферах.

5. Жодне положення цього Закону не може тлумачитися як таке, що спрямоване на звуження сфери використання державної мови.

Стаття 7. Регіональні мови або мови меншин України

1. Принципи мовної політики, викладені у [статті 5 цього Закону](#), застосовуються до всіх регіональних мов або мов меншин України, які вживаються в межах її території.

2. У контексті Європейської хартії регіональних мов або мов меншин до регіональних мов

або мов меншин України, до яких застосовуються заходи, спрямовані на використання регіональних мов або мов меншин, що передбачені у цьому Законі, віднесені мови: російська, білоруська, болгарська, вірменська, гагаузька, ідиш, кримськотатарська, молдавська, німецька, новогрецька, польська, ромська, румунська, словацька, угорська, русинська, караїмська, кримчацька.

3. До кожної мови, визначеній у частині другій цієї статті, застосовуються заходи, спрямовані на використання регіональних мов або мов меншин, що передбачені у цьому Законі, за умови, якщо кількість осіб - носіїв регіональної мови, що проживають на території, на якій пошиrena ця мова, становить 10 відсотків і більше чисельності її населення.

За рішенням місцевої ради в окремих випадках, з урахуванням конкретної ситуації, такі заходи можуть застосовуватися до мови, регіональна мовна група якої становить менше 10 відсотків населення відповідної території.

Право ініціювання питання щодо застосування заходів, спрямованих на використання регіональних мов або мов меншин, належить також мешканцям території, на якій пошиrena ця мова.

У разі збору підписів понад 10 відсотків осіб, які мешкають на певній території, місцева рада зобов'язана прийняти відповідне рішення протягом 30 днів з моменту надходження підписних листів. Дії або бездіяльність місцевої ради можуть бути оскаржені до суду в порядку адміністративного судочинства.

Порядок формування ініціативних груп та складання підписних листів у такому випадку визначається законодавством про референдуми.

4. Чисельність регіональної мовної групи на певній території визначається на підставі даних Всеукраїнського перепису населення про мовний склад населення у розрізі адміністративно-територіальних одиниць (Автономної Республіки Крим, областей, районів, міст, селищ, сіл).

5. При проведенні Всеукраїнського перепису населення для виявлення належності фізичних осіб до конкретних мовних груп у переписному листі має бути використано запитання про мову, яке б ідентифікувало рідну мову особи щодо належності до тієї чи іншої мовної групи.

6. Регіональна мова або мова меншини (мови), що відповідає умовам частини третьої цієї статті, використовується на відповідній території України в роботі місцевих органів державної влади, органів Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, застосовується і вивчається в державних і комунальних навчальних закладах, а також використовується в інших сферах суспільного життя в межах і порядку, що визначаються цим Законом.

7. У межах території, на якій пошиrena регіональна мова або мова меншини, що відповідає умовам частини третьої цієї статті, здійснення заходів щодо розвитку, використання і захисту регіональної мови або мови меншини, передбачених цим Законом, є обов'язковим для місцевих органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, установ, організацій, підприємств, їх посадових і службових осіб, а також громадян - суб'єктів підприємницької діяльності та фізичних осіб.

8. За межами території, на якій пошиrena регіональна мова, вона може вільно використовуватися, у порядку, що визначається цим Законом.
  9. Жодне з положень цього Закону про заходи щодо розвитку, використання і захисту регіональних мов або мов меншин не повинне тлумачитися як таке, що створює перешкоди для використання державної мови.
-
- Стаття 8.** Захист мовних прав і свобод людини і громадянина
1. Публічне приниження чи зневажання, навмисне спотворення державної, регіональних мов або мов меншин в офіційних документах і текстах, що веде до створення перешкод і обмежень у користуванні ними, порушення прав людини, а також розпалювання ворожнечі на мовному ґрунті тягнути за собою відповідальність, встановлену статтею 161 Кримінального кодексу України.
  2. Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої мовні права і свободи від порушень і противправних посягань.
  3. Кожному гарантується право на захист у відповідних державних органах і суді своїх мовних прав і законних інтересів, мовних прав і законних інтересів своїх дітей, на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади і органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб, юридичних і фізичних осіб, якими порушуються мовні права і свободи людини і громадянина.
  4. Кожен має право звертатися за захистом своїх мовних прав і свобод до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

5. Кожен має право після використання всіх національних форм і засобів правового захисту звертатися за захистом своїх мовних прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Розділ II
МОВА РОБОТИ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, СУДОЧИНСТВА, ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Стаття 9.** Мова ведення засідань Верховної Ради України
1. Засідання Верховної Ради України, її комітетів і комісій ведуться державною мовою. Промовець може виступати іншою мовою. Переклад його виступу на державну мову, у разі необхідності, забезпечує Апарат Верховної Ради України.
  2. Проекти законів, інших нормативних актів вносяться на розгляд Верховної Ради України державною мовою.

Стаття 10. Мова актів органів державної влади та органів місцевого самоврядування

1. Акти вищих органів державної влади приймаються державною мовою і офіційно публікуються державною, російською та іншими регіональними мовами або мовами меншин.

2. Акти місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування приймаються і публікуються державною мовою. У межах території, на якій поширена регіональна мова або мова меншини (мови), що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), акти місцевих органів державної влади і органів місцевого самоврядування приймаються державною мовою або цією регіональною мовою, або мовою меншини (мовами) та офіційно публікуються цими мовами.

Стаття 11. Мова роботи, діловодства і документації органів державної влади та органів місцевого самоврядування

1. Основною мовою роботи, діловодства і документації органів державної влади та органів місцевого самоврядування є державна мова. У межах території, на якій поширена регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), в роботі, діловодстві і документації місцевих органів державної влади і органів місцевого самоврядування може використовуватися регіональна мова (мови). У листуванні цих органів з органами державної влади вищого рівня дозволяється застосовувати цю регіональну мову (мови).

2. Держава гарантує відвідувачам органів державної влади і органів місцевого самоврядування надання послуг державною мовою, а в межах території, на якій поширена регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), - і цією регіональною мовою (мовами). Необхідність забезпечення такої гарантії має враховуватися при доборі службових кадрів.

3. Посадові та службові особи зобов'язані володіти державною мовою, спілкуватися нею із відвідувачами, а в межах території, на якій поширена регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), з відвідувачами, що вживають регіональну мову (мови), - цією регіональною мовою (мовами). Особам, що вживають регіональну мову (мови), забезпечується право подавати усні чи письмові заяви та отримувати відповіді на них цією регіональною мовою (мовами).

4. Мовою роботи конференцій, зборів та інших офіційних зібрань, які проводяться органами державної влади та органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, є державна мова. В їх роботі можуть використовуватися й інші мови. У межах території, на якій відповідно до умов частини третьої [статті 8 цього Закону](#) поширена регіональна мова (мови), у роботі конференцій, зборів та інших офіційних зібрань може використовуватися і ця регіональна мова (мови). У разі необхідності забезпечується відповідний переклад.

5. Тексти офіційних оголошень, повідомлень виконуються державною мовою. У межах території, на якій відповідно до умов частини третьої [статті 8 цього Закону](#) поширена регіональна мова (мови), за рішенням місцевої ради такі тексти можуть розповсюджуватися у перекладі цією регіональною або російською мовою (мовами).

6. Найменування органів державної влади і органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій, написи на їх печатах, штампах, штемпелях, офіційних бланках і табличках виконуються державною мовою. У межах території, на якій поширена регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини

третьої [статті 8 цього Закону](#), за рішенням місцевої ради з урахуванням стану регіональної мови зазначені найменування і написи можуть виконуватися державною і регіональною мовою (мовами).

Стаття 12. Мова документів про вибори та референдуми

1. Документація про вибори Президента України, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів і посадових осіб місцевого самоврядування, документація всеукраїнських і місцевих референдумів оформляється державною мовою. У межах території, на якій поширена регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), документація про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів і посадових осіб місцевого самоврядування за рішенням територіальної виборчої комісії, документація місцевих референдумів за рішенням місцевої ради оформляється і цією регіональною мовою (мовами).
2. Виборчі бюллетені друкуються державною мовою. У межах території, на якій відповідно до умов частини третьої [статті 8 цього Закону](#) поширена регіональна мова, виборчі бюллетені по виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів і посадових осіб місцевого самоврядування за рішенням територіальної виборчої комісії можуть оформлятися і відповідною регіональною мовою (мовами).
3. Бюллетені для голосування на всеукраїнському або місцевому референдумі друкуються державною мовою. У межах території, на якій поширена регіональна мова, що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), у бюллетені для голосування на всеукраїнському або місцевому референдумі за рішенням місцевої ради поруч із текстом державною мовою розміщується його переклад цією регіональною мовою (мовами).
4. Інформаційні плакати політичних партій, кандидатів на пост Президента України, кандидатів у народні депутати України, у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, у депутати і посадові особи місцевого самоврядування друкуються державною мовою.

За заявою відповідного суб'єкта виборчого процесу на інформаційному плакаті місцевої організації партії - суб'єкта виборчого процесу, кандидата у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, кандидата у депутати і посадові особи місцевого самоврядування поруч із текстом державною мовою розміщується його переклад регіональною мовою (мовами). Засвідчений в установленому законодавством порядку текст перекладу подається суб'єктом виборчого процесу одночасно із такою заявою.

5. Матеріали передвиборної агітації виконуються державною мовою або регіональною мовою (мовами) на розсуд самого кандидата, політичної партії чи її місцевої організації - суб'єктів виборчого процесу.

Стаття 13. Мова документів, що посвідчують особу або відомості про неї

1. Паспорт громадянина України або документ, що його заміняє, і відомості про його власника, що вносяться до нього, виконуються державною мовою і поруч, за вибором

громадянина, однією з регіональних мов або мов меншин України. Дія цього положення поширюється й на інші офіційні документи, що посвідчують особу громадянина України або відомості про неї (записи актів громадянського стану і документи, що видаються органами реєстрації актів громадянського стану, документ про освіту, трудова книжка, військовий квиток та інші офіційні документи), а також документи, що посвідчують особу іноземця або особу без громадянства, у разі наявності письмової заяви особи.

2. Документ про освіту, отриману в навчальному закладі з навчанням регіональною мовою, за заявою особи виконується двома мовами - державною і поруч відповідною регіональною.

Стаття 14. Мова судочинства

1. Судочинство в Україні у цивільних, господарських, адміністративних і кримінальних справах здійснюється державною мовою. У межах території, на якій пошиrena регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), за згодою сторін суди можуть здійснювати провадження цією регіональною мовою (мовами).

2. Професійний суддя повинен володіти державною мовою. У межах території, на якій відповідно до умов частини третьої [статті 8 цього Закону](#) пошиrena регіональна мова, держава гарантує можливість здійснювати судове провадження цією регіональною мовою (мовами). Необхідність забезпечення такої гарантії має враховуватися при доборі суддівських кadrів.

3. Сторони, які беруть участь у справі, подають до суду письмові процесуальні документи і докази, викладені державною мовою. У межах території, на якій пошиrena регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), допускається подача до суду письмових процесуальних документів і доказів, викладених цією регіональною мовою (мовами), з перекладом, у разі необхідності, на державну мову без додаткових витрат для сторін процесу.

4. Особам, що беруть участь у розгляді справи в суді, забезпечується право вчиняти усні процесуальні дії (робити заяви, давати показання і пояснення, заявляти клопотання і скарги, ставити запитання тощо) рідною мовою або іншою мовою, якою вони володіють, користуючись послугами перекладача у встановленому процесуальним законодавством порядку. У межах території, на якій пошиrena регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), послуги перекладача з регіональної мови або мови меншини (мов), у разі їх необхідності, надаються без додаткових для цих осіб витрат.

5. Слідчі і судові документи складаються державною мовою.

6. Слідчі і судові документи відповідно до встановленого процесуальним законодавством порядку вручаються особам, які беруть участь у справі (обвинуваченому у кримінальній справі), державною мовою, або в перекладі їх рідною мовою або іншою мовою, якою вони володіють.

Стаття 15. Мова досудового розслідування та прокурорського нагляду

Мовою роботи та актів з питань досудового розслідування та прокурорського нагляду в Україні є державна мова. Поряд із державною мовою при проведенні досудового розслідування та прокурорського нагляду можуть використовуватися регіональні мови або мови меншин України, інші мови. Кожна особа має право бути невідкладно повідомлена мовою, яку вона розуміє, про мотиви арешту чи затримання і про природу та причини звинувачення проти неї і захищати себе, користуючись цією мовою, у разі необхідності, з безкоштовною допомогою перекладача.

Стаття 16. Мова нотаріального діловодства

Нотаріальне діловодство в Україні здійснюється державною мовою. Якщо особа, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, не володіє державною мовою, за її заявою тексти оформлені документів мають бути перекладені нотаріусом або перекладачем мовою, якою вона володіє.

Стаття 17. Мова юридичної допомоги

Адвокат надає юридичну допомогу фізичним і юридичним особам державною мовою або іншою мовою, прийнятною для замовника.

Стаття 18. Мова економічної і соціальної діяльності

1. В економічній і соціальній діяльності державних підприємств, установ та організацій основною мовою є державна мова, а також вільно використовуються російська та інші регіональні мови або мови меншин.
2. В економічній і соціальній діяльності об'єднань громадян, приватних підприємств, установ та організацій, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності та фізичних осіб вільно використовуються державна мова, регіональні мови або мови меншин, інші мови.
3. У внутрішніх правилах підприємств, установ та організацій будь-якої форми власності забороняється прийняття будь-яких положень, що виключають або обмежують у спілкуванні співробітників використання державної мови, російської, інших регіональних мов або мови меншин. В роботі підприємств можуть використовуватися й інші мови.

Стаття 19. Мова міжнародних договорів України

Мовами міжнародних договорів України, а також угод підприємств, установ і організацій України з підприємствами, установами та організаціями інших держав є державна мова і мова іншої сторони (сторін), якщо інше не передбачено самим міжнародним договором.

Розділ III МОВА ОСВІТИ, НАУКИ, ІНФОРМАТИКИ І КУЛЬТУРИ

Стаття 20. Мова освіти

1. Вільний вибір мови навчання є невід'ємним правом громадян України, яке реалізується в рамках цього Закону, за умови обов'язкового вивчення державної мови в обсязі, достатньому для інтеграції в українське суспільство.
2. Громадянам України гарантується право отримання освіти державною мовою і регіональними мовами або мовами меншин. Це право забезпечується через мережу

дошкільних дитячих установ, загальних середніх, позашкільних, професійно-технічних і вищих державних і комунальних навчальних закладів з українською або іншими мовами навчання, яка створюється відповідно до потреб громадян згідно із законодавством України про освіту.

3. Потреба громадян у мові навчання визначається в обов'язковому порядку за заявами про мову навчання, які подаються учнями (для неповнолітніх - батьками або особами, які їх замінюють), студентами при вступі до державних і комунальних навчальних закладів, а також, у разі потреби, у будь-який час протягом навчання.
4. Державні і комунальні навчальні заклади у встановленому порядку створюють окрім класи, групи, в яких навчання ведеться іншою мовою, ніж у навчальному закладі в цілому, за наявності достатньої кількості відповідних заяв про мову навчання від учнів (для неповнолітніх - від батьків або осіб, які їх замінюють), студентів згідно із законодавством України про освіту.
5. З метою підтримання нечисленних мовних груп у встановленому законом порядку встановлюються нормативи формування малокомплектних навчальних закладів, класів, груп і забезпечуються умови для їх функціонування.
6. Мова навчання у приватних навчальних закладах усіх освітніх рівнів визначається засновниками (власниками) цих закладів.
7. В усіх загальних середніх навчальних закладах забезпечується вивчення державної мови і однієї з регіональних мов або мов меншин. Обсяг вивчення регіональних мов або мов меншин визначається місцевими радами відповідно до законодавства про освіту з урахуванням поширеності цих мов на відповідній території.
8. У державних і комунальних загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням регіональними мовами вивчення предметів ведеться регіональними мовами (за винятком української мови і літератури, вивчення яких ведеться українською мовою).
9. Тести для зовнішнього оцінювання якості освіти укладаються державною мовою. За бажанням особи тести надаються у перекладі на регіональну мову або мову меншин (за винятком тесту з української мови і літератури).
10. Співбесіда або інші форми контролю, якщо такі передбачені при вступі у навчальний заклад, проводяться державною мовою або мовою, якою здійснюється навчання у цьому закладі, за бажанням абітурієнта.
11. Держава забезпечує підготовку педагогічних кадрів для навчальних закладів з навчанням регіональними мовами або мовами меншин, здійснюючи методичне забезпечення такої підготовки.
12. Навчальні заклади можуть створювати класи, групи з навчанням іноземними мовами.

Стаття 21. Мова у сфері науки

Громадянам України гарантується право вільного використання у сфері наукової діяльності державної, регіональних мов або мов меншин, інших мов. Держава сприяє створенню відповідної мовної інфраструктури, що включає можливість використовувати у науковій діяльності державну, регіональні мови або мови меншин, інші мови, у тому числі

іноземні, читати цими мовами наукову літературу, проводити наукові заходи, публікувати результати науково-дослідних робіт і наукові видання, здійснювати інші подібні дії. Результати науково-дослідних робіт оформляються державною, регіональною мовою або мовою меншин, іншою мовою - за вибором виконавців робіт.

У періодичних наукових виданнях, які публікуються державною мовою, виклад окремих положень наукових результатів подається регіональними мовами або мовами меншин, іншими мовами. У періодичних наукових виданнях, які публікуються регіональними мовами або мовами меншин, іншими мовами, виклад основних наукових результатів подається державною мовою.

Стаття 22. Мова у сфері інформатики

1. Основними мовами інформатики в Україні є українська, російська та англійська мови. Комп'ютерні системи та їх програмне забезпечення, що використовуються органами державної влади і органами місцевого самоврядування, державними підприємствами, установами та організаціями, повинні забезпечуватися можливістю обробляти україномовні, російськомовні та англомовні тексти. У державних комп'ютерних системах та їх програмному забезпеченні можуть вільно використовуватися інші мови.
2. Мова приватних комп'ютерних систем та їх програмного забезпечення визначається власниками цих систем.

Стаття 23. Мова у сфері культури

1. Держава, підкреслюючи важливість міжкультурного діалогу і багатомовності, дбає про розвиток україномовних форм культурного життя, гарантує вільне використання регіональних мов або мов меншин у сфері культури, невтручання у творчу діяльність діячів культури і забезпечує реалізацію прав і культурних інтересів усіх мовних груп в Україні.
2. З метою широкого ознайомлення громадян України з досягненнями культури інших народів світу в Україні забезпечуються переклади і видання художньої, політичної, наукової та іншої літератури українською мовою, регіональними мовами або мовами меншин, іншими мовами.
3. Оголошення і супровід (конферанс) концертів, інших культурних заходів, що проводяться особи, які належать до різних мовних груп, виступів зарубіжних митців можуть здійснюватися державною мовою, регіональними мовами або мовами меншин, іншими мовами на вибір організаторів заходу.
4. Виготовлення копій фільмів іноземного виробництва, які розповсюджуються для показу в кінотеатрах, публічному комерційному відео і домашньому відео в Україні, здійснюється мовою оригіналу або із дублюванням або озвученням чи субтитруванням державною мовою, або регіональними мовами, або мовами меншин на замовлення дистрибуторів і прокатників з урахуванням мовних потреб споживачів.

Розділ IV **МОВА У СФЕРИ ІНФОРМАЦІЇ І ЗВ'ЯЗКУ**

Стаття 24. Мова засобів масової інформації і видавництв

1. Кожному гарантується право споживати інформаційну продукцію засобів масової інформації будь-якою мовою. Це право з поважанням принципу незалежності і самостійності засобів масової інформації забезпечується створенням умов для розповсюдження інформації різними мовами і вільного вибору мови її споживання. Держава сприяє виданню і розповсюдження аудіо- та аудіовізуальних творів, друкованих видань державною мовою, регіональними мовами або мовами меншин.
2. Офіційна інформація про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування поширюється державною мовою, а у межах території, на якій пошиrena регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), - також цією регіональною мовою (мовами). У разі поширення офіційної інформації мовою, яка відрізняється від державної, поширювач повинен забезпечити автентичний переклад з мови, на якій поширюється ця інформація, на державну мову.
3. Телерадіоорганізації України можуть на власний розсуд вести мовлення державною мовою, регіональними мовами або мовами меншин, мовами міжнародного спілкування та іншими мовами - як однією, так і кількома мовами. Обсяги загальнодержавного, регіонального і місцевого мовлення державною мовою, регіональними мовами або мовами меншин мають відповідати чисельності мовних груп і визначаються самими мовниками.
4. Трансляція аудіовізуальних творів здійснюється мовою оригіналу або із дублюванням, озвученням чи субтитруванням державною мовою, регіональними мовами або мовами меншин на розсуд телерадіоорганізацій. За наявності технічних можливостей телерадіоорганізації здійснюють трансляцію аудіовізуальних творів кількома мовами із забезпеченням вільного вибору споживачами мови цих творів.
5. Держава гарантує свободу прямого прийому радіо- і телепередач із сусідніх країн, які транслюються такими самими або схожими до державної мови або до регіональних мов і мов меншин України мовами, і не перешкоджає ретрансляції радіо- і телепередач із сусідніх країн, які випускаються в ефір такими мовами, а також забезпечує свободу виявлення поглядів і вільне поширення інформації друкованих засобів інформації такими мовами. Здійснення зазначених свобод може мати обмеження, які встановлені законом.
6. Мова друкованих засобів масової інформації визначається їх засновниками відповідно до установчих документів.
7. Друкована продукція службового та ужиткового користування (бланки, форми, квитанції, квитки тощо), що розповсюджується органами державної влади і органами місцевого самоврядування, державними підприємствами, установами та організаціями, видається державною мовою. У межах території, на якій пошиrena регіональна мова (мови), що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), за рішенням місцевої ради така продукція може видаватися і цією регіональною мовою (мовами). У видавництві друкованої продукції ужиткового користування, що розповсюджується приватними підприємствами, установами, організаціями, приватними підприємцями, громадянами, вільно використовуються державна мова, регіональні мови або мови меншин та інші мови.

Стаття 25. Мова у сфері поштового зв'язку і телекомунікацій

1. У сфері надання послуг поштового зв'язку і телекомунікацій в Україні вживаються державна мова, регіональні мови або мови меншин.

2. Адреси відправника та одержувача поштових відправлень, телеграм, що пересилаються в межах України, мають виконуватися державною мовою. Текст телеграм може бути написаний будь-якою мовою з використанням літер кирилиці або латинської абетки.

3. Міжнародні поштові відправлення і повідомлення, які передаються через телекомуникаційні мережі загального користування, обробляються з використанням мов, передбачених міжнародними договорами України.

Стаття 26. Мова реклами і маркування товарів

1. Рекламні оголошення, повідомлення та інші форми аудіо- і візуальної рекламної продукції виконуються державною мовою або іншою мовою на вибір рекламодавця.

2. Знаки для товарів і послуг наводяться у рекламі у тому вигляді, в якому їм надана правова охорона в Україні відповідно до закону.

3. Маркування товарів, інструкції про їх застосування тощо виконуються державною мовою і регіональною мовою або мовою меншини. За рішенням виробників товарів поруч із текстом, викладеним державною мовою, може розміщуватися його переклад іншими мовами. Маркування товарів для експорту виконується будь-якими мовами.

Розділ V МОВИ ТОПОНІМІВ ТА ІМЕН ГРОМАДЯН

Стаття 27. Мова топонімів

1. Топоніми (географічні назви) - назви адміністративно-територіальних одиниць, залізничних станцій, вулиць, майданів тощо - утворюються і подаються державною мовою. У межах території, на якій пошиrena регіональна мова або мова меншини, що відповідає умовам частини третьої [статті 8 цього Закону](#), поруч із топонімом державною мовою відтворюється його відповідник цією регіональною мовою (мовами). У разі потреби наводиться латиноалфавітний відповідник (транслітерація) топоніма, поданого державною мовою.

2. Відтворення українських топонімів регіональною мовою або мовою меншини (мовами) здійснюється відповідно до традицій мови відтворення. Їх відтворення іншими мовами здійснюється у транскрипції з державної мови.

3. Топоніми із-за меж України подаються державною мовою у транскрипції з мови оригіналу.

4. Картографічні видання, призначенні для використання в Україні, готуються і видаються українською мовою.

Стаття 28. Мова імен громадян України

1. Імена громадян України подаються державною мовою відповідно до українського правопису.

2. Регіональними та іншими мовами імена громадян України подаються відповідно до встановлених нормативів.
3. Кожен громадянин України має право використовувати своє прізвище та ім'я (по батькові) рідною мовою згідно із традиціями цієї мови, а також право на їх офіційне визнання. При використанні цього права запис прізвища та імені (по батькові) в паспорти громадянина України, паспорті громадянина України для виїзду за кордон та інших офіційних документах виконується у транскрипції з української, російської або іншої мови за вибором громадянина.
4. Запис прізвища та імені (по батькові) в паспортах та інших офіційних документах здійснюється із попереднім схваленням власника.

5. Кожен громадянин України має право на виправлення помилкового запису свого прізвища та імені (по батькові) в паспортах та інших офіційних документах, у тому числі внаслідок порушення вимог частин третьої та четвертої цієї статті.

Розділ VI МОВА ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ЗБРОЙНИХ ФОРМУВАНЬ

Стаття 29. Мова Збройних Сил України та інших військових формувань

Мовою статутів, документації, діловодства, команд та іншого статутного спілкування у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, створених відповідно до законодавства України, є державна мова.

Розділ VII СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КУЛЬТУРИ ЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ

Стаття 30. Сприяння розвитку української мови і культури за межами України

Держава відповідно до міжнародних норм і міждержавних угод сприяє розвитку української мови і культури за кордоном, задоволенню національно-культурних потреб закордонних українців, надає згідно з нормами міжнародного права всебічну допомогу, за їх бажанням, освітнім школам, науковим установам, національно-культурним товариствам українців, громадянам українського походження, які проживають у зарубіжних країнах, у вивченні української мови та проведенні наукових досліджень з українознавства, сприяє навчанню громадян українського походження в навчальних закладах України.

Розділ VIII ВИКОНАННЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ "ПРО ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ"

Стаття 31. Виконання цього Закону

1. Організація виконання Закону України "Про засади державної мовної політики" покладається на Кабінет Міністрів України, центральні і місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, керівників об'єднань громадян, підприємств, установ та організацій в межах їх компетенції.
2. Контроль за виконанням цього Закону здійснюють Верховна Рада України у формі парламентського контролю, а також інші органи державної влади і органи місцевого самоврядування, уповноважені на це законодавством України.

3. Органи судової влади забезпечують судовий захист виконання цього Закону.

Розділ IX

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ "ПРО ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ"

Стаття 32. Відповідальність за порушення Закону України "Про засади державної мовної політики"

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їхні посадові і службові особи, громадяни, винні у порушенні Закону України "Про засади державної мовної політики", несуть адміністративну або кримінальну відповідальність відповідно до законодавства України.

Розділ X

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування. Опублікування Закону забезпечується державною мовою, регіональними мовами або мовами меншин, іншими мовами.

2. З дня набрання чинності цим Законом втрачають чинність:

Закон Української РСР "Про мови в Українській РСР" (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1989 р., № 45, ст. 631; Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 13, ст. 85; 2003 р., № 24, ст. 159);

Постанова Верховної Ради Української РСР "Про порядок введення в дію Закону Української РСР "Про мови в Українській РСР" (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1989 р., № 45, ст. 632).

3. До приведення у відповідність із цим Законом чинні нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Кабінету Міністрів України:

у тримісячний термін забезпечити приведення своїх нормативно-правових актів і нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом;

вжити заходів до того, щоб відповідні органи влади, організації і установи, їх посадові та службові особи, усі громадяни були поінформовані про права та обов'язки, визначені цим Законом;

доручити спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади у галузі статистики, його територіальним органам у тримісячний термін забезпечити відповідні місцеві ради даними Всеукраїнського перепису населення про мовний склад населення адміністративно-територіальних одиниць відповідно до частини третьої [статті 7 цього Закону](#).

5. Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення у тримісячний термін

забезпечити приведення раніше виданих телерадіоорганізаціям ліцензій на мовлення до вимог цього Закону без додаткових витрат для ліцензіатів.

Розділ XI ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Внести зміни до законів України:

1) у Законі України "Про освіту" (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1991 р., № 34, ст. 451):

статтю 7 викласти в новій редакції:

"Стаття 7. Мова освіти

Мова освіти визначається статтею 20 Закону України "Про засади державної мовної політики";

у статті 18:

частину першу після слів "відповідно до" доповнити словами "потреби громадян у мові навчання";

частину четверту доповнити абзацом першим в такій редакції:

"Потреба у державних і комунальних навчальних закладах усіх освітніх рівнів з різними мовами навчання визначається в обов'язковому порядку за заявами про мову навчання, які надаються учнями (для неповнолітніх - батьками або особами, які їх замінюють), студентами при вступі до навчальних закладів, а також, у разі потреби, у будь-який час періоду навчання".

У зв'язку з цим абзаци перший, другий, третій, четвертий вважати відповідно абзацами другим, третім, четвертим, п'ятим;

у статті 35 частину першу після слів "визначеного суспільними" доповнити словом "мовними";

у статті 59 абзац третій частини третьої після слів "шанобливе ставлення до державної" доповнити словами "мови, регіональних мов або мов меншин, інших мов";

2) у Законі України "Про дошкільну освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 49, ст. 259):

у статті 7 абзац третій після слова "державної" доповнити словами "мови, регіональних мов або мов меншин";

статтю 10 викласти в новій редакції:

"Стаття 10. Мова у дошкільній освіті

Мова у дошкільній освіті визначається статтею 20 Закону України "Про засади державної мовної політики";

у статті 36 абзац шостий частини другої після слова "державної" доповнити словами "мови, регіональних мов або мов меншин";

3) у Законі України "Про загальну середню освіту" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 28, ст. 230):

у статті 5 абзац сьомий після слова "державної" доповнити словами "мови, регіональних мов або мов меншин";

статтю 7 викласти в новій редакції:

"Стаття 7. Мова навчання і виховання у загальноосвітніх навчальних закладах

Мова навчання і виховання у загальноосвітніх навчальних закладах визначається статтею 20 Закону України "Про засади державної мовної політики";

у статті 29 абзац четвертий частини другої після слова "державної" доповнити словами "регіональних мов або мов меншин";

4) у Законі України "Про позашкільну освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 46, ст. 393) статтю 7 викласти в новій редакції:

"Стаття 7. Мова навчання і виховання у позашкільній освіті

Мова навчання і виховання у позашкільній освіті визначається статтею 20 Закону України "Про засади державної мовної політики";

{Підпункт 5 пункту 1 розділу XI втратив чинність на підставі Закону № 1556-VII від 01.07.2014}

6) у Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 40-41, 42, ст. 492) статтю 7 викласти в новій редакції:

"Стаття 7. Мова цивільного судочинства

Мова цивільного судочинства визначається статтею 14 Закону України "Про засади державної мовної політики";

7) у Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 6, ст. 56) статтю 3 викласти в новій редакції:

"Стаття 3. Мова господарського судочинства

Мова господарського судочинства визначається статтею 14 Закону України "Про засади державної мовної політики";

8) у Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 35-36, 37, ст. 446) статтю 15 викласти в новій редакції:

"Стаття 15. Мова адміністративного судочинства

Мова адміністративного судочинства визначається статтею 14 Закону України "Про засади державної мовної політики";

{Підпункт 9 пункту 1 розділу XI втратив чинність на підставі Кодексу № 4651-VI від 13.04.2012}

10) у Законі України "Про нотаріат" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383) статтю 15 викласти в новій редакції:

"Стаття 15. Мова нотаріального діловодства

Мова нотаріального діловодства визначається статтею 16 Закону України "Про засади державної мовної політики";

11) Закон України "Про адвокатуру" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 9, ст. 62) доповнити статтею ба такого змісту:

"Стаття 6а. Мова юридичної допомоги

Мова юридичної допомоги визначається статтею 17 Закону України "Про засади державної мовної політики";

12) у Законі України "Про місцеві державні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20-21, ст. 190) у статті 12 частину першу викласти в новій редакції:

"На посади в місцеві державні адміністрації призначаються громадяни України, які мають відповідну освіту і професійну підготовку, володіють державною мовою, регіональними мовами або мовами меншин в обсягах, достатніх для виконання службових обов'язків відповідно до вимог статті 11 Закону України "Про засади державної мовної політики";

13) у Законі України "Про службу в органах місцевого самоврядування" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 33, ст. 175) у статті 5 частину другу викласти в новій редакції:

"На посаду можуть бути призначені особи, які мають відповідну освіту і професійну підготовку, володіють державною мовою та регіональними мовами в обсягах, достатніх для виконання службових обов'язків відповідно до вимог статті 11 Закону України "Про засади державної мовної політики";

14) у Законі України "Про національні меншини в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 36, ст. 529) статтю 8 викласти в новій редакції:

"Стаття 8. Мова роботи, діловодства і документації місцевих органів державної влади і місцевого самоврядування визначається статтею 11 Закону України "Про засади державної мовної політики";

15) у Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170):

у статті 26 пункт 50 частини першої викласти в новій редакції:

"50) прийняття рішень щодо виконання положень статей 7, 11, 12, 20, 24 Закону України

"Про засади державної мовної політики";

у статті 32 підпункт 1 пункту "б" викласти в новій редакції:

"1) забезпечення в межах наданих повноважень доступності і безоплатності освіти і медичного обслуговування на відповідній території, можливості отримання освіти державною мовою, а в межах території, на якій поширина регіональна мова, - цією регіональною мовою або мовою меншини згідно з нормами статті 20 Закону України "Про засади державної мовної політики";

16) у Законі України "Про вибори Президента України" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 14, ст. 81) у статті 59 частину другу:

після слова "текст" доповнити словами "і мову (мови)";

доповнити реченням: "Мова (мови) інформаційного плаката визначається статтею 12 Закону України "Про засади державної мовної політики";

17) у Законі України "Про вибори народних депутатів України" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 27-28, ст. 366) у статті 67 частину другу:

після слова "текст" доповнити словами "мову (мови)";

доповнити реченням: "Мова (мови) інформаційного плаката визначається статтею 12 Закону України "Про засади державної мовної політики";

18) у Законі України "Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 30-31, ст. 382):

у статті 24:

пункт 8 частини другої після слова "текст" доповнити словами "і мову (мови)";

пункт 9 частини четвертої після слова "текст" доповнити словами "і мову (мови)";

пункт 9 частини п'ятої після слова "текст" доповнити словами "і мову (мови)";

у статті 36 пункт 10 частини першої після слів "державною мовою" доповнити словами "а в межах території, на якій поширина регіональна мова або мова меншини, також цією регіональною мовою або мовою меншини";

у статті 52 частину другу:

після слова "текст" доповнити словами "мову (мови)";

доповнити реченням: "Мова (мови) інформаційного плаката визначається статтею 12 Закону України "Про засади державної мовної політики";

у статті 63 частину дев'яту викласти в новій редакції:

"Мова (мови) виборчого бюллетеня визначається статтею 12 Закону України "Про засади

державної мовної політики";

{Підпункт 19 пункту 1 розділу XI втратив чинність на підставі Закону № 5475-VI від 06.11.2012}

20) у Законі України "Про органи реєстрації актів громадянського стану" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 14, ст. 78) статтю 16 викласти в новій редакції:

"Стаття 16. Мова діловодства в органах реєстрації актів громадянського стану

Мова діловодства в органах реєстрації актів громадянського стану визначається статтею 13 Закону України "Про засади державної мовної політики";

21) у Законі України "Про культуру" № 2778-VI від 14 грудня 2010 року статтю 5 викласти в новій редакції:

"Стаття 5. Мова у сфері культури

1. Застосування мов у сфері культури гарантується Конституцією України та визначається статтею 23 Закону України "Про засади державної мовної політики";

2. Держава забезпечує всеобщий розвиток і функціонування державної мови у сфері культури, гарантує вільне використання мов усіх національних меншин України";

22) у Законі України "Про кінематографію" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 22, ст. 114):

статтю 6 викласти в новій редакції:

"Стаття 6. Мова у галузі кінематографії

Застосування мов у галузі кінематографії здійснюється згідно зі статтею 23 Закону України "Про засади державної мовної політики";

у статті 14 частину другу викласти в новій редакції:

"Розповсюдження іноземних фільмів здійснюється згідно зі статтею 23 Закону України "Про засади державної мовної політики" та міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України";

23) у Законі України "Про інформацію" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 48, ст. 650) статтю 11 викласти в новій редакції:

"Стаття 11. Мова інформації

Мова інформації визначається Законом України "Про засади державної мовної політики", міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, іншими законодавчими актами України у сфері інформації";

24) у Законі України "Про телебачення і радіомовлення" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 10, ст. 43) статтю 10 викласти в новій редакції:

"Стаття 10. Вживання мов в інформаційній діяльності телерадіоорганізацій

Вживання мов в інформаційній діяльності телерадіоорганізацій визначається статтею 24 Закону України "Про засади державної мовної політики";

у статті 24 пункт "ж" частини другої виключити;

у статті 27 пункт "д" частини третьої виключити;

25) у Законі України "Про інформаційні агентства" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 13, ст. 83) статтю 3 викласти в новій редакції:

"Стаття 3. Мова продукції інформаційних агентств

Інформаційні агентства згідно із законодавством України про мови поширюють свою продукцію державною мовою, російською, іншими регіональними мовами або мовами меншин, а також іншими мовами, дотримуючись загальнозвінаних етично-моральних норм слововживання";

26) у Законі України "Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 49, ст. 299) статтю 4 викласти в новій редакції:

"Стаття 4. Мова поширення інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування

Мова поширення інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування визначається статтею 24 Закону України "Про засади державної мовної політики";

27) у Законі України "Про поштовий зв'язок" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 6, ст. 39) статтю 4 викласти в новій редакції:

"Стаття 4. Мова у сфері надання послуг поштового зв'язку

Мова у сфері надання послуг поштового зв'язку визначається статтею 25 Закону України "Про засади державної мовної політики";

28) у Законі України "Про телекомунікації" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 12, ст. 155) статтю 7 викласти в новій редакції:

"Стаття 7. Мова у сфері телекомунікацій

Мова у сфері телекомунікацій визначається статтею 25 Закону України "Про засади державної мовної політики";

29) у Законі України "Про рекламу" (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 39, ст. 181) статтю 6 викласти в новій редакції:

"Стаття 6. Мова реклами

Мова реклами визначається статтею 26 Закону України "Про засади державної мовної

політики";

30) у Законі України "Про лікарські засоби" (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 22, ст. 86) статтю 12 доповнити частиною наступного змісту:

"Мова маркування лікарських засобів, інструкцій про їх застосування визначається відповідно до статті 26 Закону України "Про засади державної мовної політики";

31) у Законі України "Про географічні назви" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 27, ст. 360) у статті 6:

частину другу викласти в новій редакції:

"Мова назв географічних об'єктів, що знаходяться на території України, визначається статтею 27 Закону України "Про засади державної мовної політики";

частину третю статті 6 виключити;

32) у статті 2 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України "Про Регламент Верховної Ради України" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 14-15, № 16-17, ст. 133):

частину третю викласти в новій редакції:

"3. Мова ведення засідань Верховної Ради України визначається статтею 9 Закону України "Про засади державної мовної політики";

частину четверту статті 2 виключити;

33) у Постанові Верховної Ради України "Про затвердження положень про паспорт громадянина України, про свідоцтво про народження та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 37, ст. 545):

у Положенні про паспорт громадянина України абзац перший пункту 4 викласти в новій редакції:

"4. Мови паспорта визначаються частиною першою статті 13 Закону України "Про засади державної мовної політики". Запис прізвища та імені (по батькові) виконується згідно із статтею 28 Закону України "Про засади державної мовної політики";

у додатку до Положення про свідоцтво про народження абзац третьї викласти в новій редакції:

"Мова свідоцтва про народження визначається відповідно до статті 14 Закону України "Про засади державної мовної політики". Запис прізвища та імені (по батькові) виконується згідно із статтею 28 Закону України "Про засади державної мовної політики";

у Положенні про паспорт громадянина України для виїзду за кордон у пункті 6 друге речення після слова "згідно" доповнити словами та цифрами "із статтею 28 Закону України "Про засади державної мовної політики".

Президент України

В.ЯНУКОВИЧ

м. Київ

3 липня 2012 року

№ 5029-VI